

Српско културно друштво "ПРОСВЈЕТА"

ПЛАН РАДА ЗА 2025. ГОДИНУ

1. Ансамбл народних игара, СКД „Просвјета“
2. Бијела пчела, часопис за дјецу
3. Центар за образовање "Сава Мркаљ"
4. Централна библиотека Срба
5. Програм образовања
6. План програмских активности
7. Регистар културне баштине Срба

Програм: Издаваштва и информирања, није достављен

Загреб, децембар 2024.

1. Ансамбл народних игара СКД „Просвјета“

Ансамбл народних игара СКД „Просвјета“ Вуковар (АНИ) је једна од најорганизованијих јединица фолклора унутар СКД „Просвјета“. Како би провео основне циљеве постојања и рада, континуирано одржава пробе понедељком и четвртком (по потреби и додатне термине проба) припремајући планиране програме за јавне наступе.

1. РЕДОВНА ДЈЕЛАТНОСТ

Редовна дјелатност је стални облик оспособљавања чланова АНИ и будућих стручних водитеља фолклорних секција, група на подручју Славоније и Барање. Редовна дјелатност одвија се кроз:

- изучавање основе народне игре
- учење традиционалног пјевања
- изучавање народних игара и обичаја
- учење свирања на традиционалним инструментима
- јавна презентација

1. ПРОГРАМСКА ДЈЕЛАТНОСТ

Програмска дјелатност има за циљ да на високом нивоу репрезентује традиционалну културу српског народа кроз игру и вокално-инструменталну музику. У саставу ансамбла дјелује и мјешовито музички ансамбл као и мјешовита женска пјевачка група.

РЕПЕРТОАР:

„КРАЉИЦЕ“ - СРПСКЕ ИГРЕ ВУКОВАРСКОГ КРАЈА

Кореографија: Далибор Милованчевић

Музичка обрада: Снежана Мијовић

„НА КРАЈ, НА КРАЈ МОЈА СИЛНА МОБО“ - СРПСКЕ ИГРЕ ИЗ СРЕМА

Кореографија: Милорад Лонић

Музичка обрада: Иван Сабо/Зоран Богдановић

ПРОЛЕЋНЕ ИГРЕ ИЗ ЦРНОРЕЧЈА

Кореографија: Десанка Ђорђевић

Музичка обрада: Снежана Мијовић

ИГРЕ ИЗ ОКОЛИНЕ ЛЕСКОВЦА

Кореографија: Десанка Ђорђевић

Музичка обрада: Снежана Мијовић

СРПСКЕ ИГРЕ ИЗ ЗАПАДНЕ СЛАВОНИЈЕ

Кореографија: Даница Леген

Музичка обрада: Мирко Делибашић

ИГРЕ ИЗ ОКОЛИНЕ НИША

Кореографија: Славица Михаиловић

Музичка обрада: Зоран Богдановић

ШОПСКЕ ИГРЕ

Кореографија: Драгомир Вуковић-Кљацо

Музичка обрада: Петар Јосимовић

ВЛАШКЕ ИГРЕ

Кореографија: Десанка Ђорђевић

Музичка обрада: Снежана Мијовић

СРПСКЕ ГРАДСКЕ ИГРЕ

Кореографија: Далибор Милованчевић

Музичка обрада: Снежана Мијовић

ИГРЕ ИЗ ОКОЛИНЕ УЖИЦА

Кореографија: Десанка Ђорђевић

Музичка обрада: Снежана Мијовић

„БАРАЊСКА ПУДАРИНА“ - СРПСКЕ ИГРЕ ИЗ БАРАЊЕ

Кореографија: Далибор Милованчевић

Музичка обрада: Снежана Мијовић

СРПСКЕ ИГРЕ СА БАНИЈЕ

Кореографија: Далибор Милованчевић

Музичка обрада: Зоран Богдановић

ИГРЕ ИЗ ПОДГРМЕЧЈА

Кореографија: Васо Поповић

Музичка обрада: Зоран Богдановић

ИГРЕ ИЗ ЗАПАДНЕ СРБИЈЕ

Кореографија: Драгомир Вуковић-Кљацо

Музичка обрада: Петар Јосимовић

ИГРЕ ИЗ ЦЕНТРАЛНЕ СРБИЈЕ

Кореографија: Десанка Ђорђевић

Музичка обрада: Зоран Богдановић

ВЛАШКЕ ИГРЕ

Кореографија: Драгомир Вуковић-Кљацо

Музичка обрада: Зоран Богдановић

1. МЈЕСЕЦ 2025.

БОЖИЋНИ ПРОГРАМ

Мјесто одржавања: Вуковар

Датум одржавања: 1. мјесец 2025.

На позив пододбора Вуковар у Божићном програму учествоват ће женска певачка група АНИ Вуковар

2. МЈЕСЕЦ 2025.

ПРОСЛАВА СВ. ТРИФУНА

Мјесто одржавања: Вуковар

Датум одржавања: 2. мјесец 2025.

Народни оркестар АНИ Вуковар учествоваће у програму обиљежавања Св. Трифуна, заштитника вина и виноградару у организацији СКД „Просвјета“ пододбор Вуковар.

ЗАВИЧАЈНИ ДАНИ, НОВИ САД

Мјесто одржавања: Нови Сад

Датум одржавања: 2. мјесец 2025.

На позив Фонда за избегла, расељена лица и за сарадњу са Србима у региону АП Војводина, чланови АНИ Вуковар учествоваће у програму Завичајни дани у великој дворани новосадског сајма.

3. мјесец 2025.

СУСРЕТ СРПСКИХ ДРУШТАВА РЕГИОНА

Мјесто одржавања: Јахорина, БиХ

Датум одржавања: 3. мјесец 2025.

Чланови АНИ Вуковар учествоваће у програму Сусрета српских друштава региона на Јахорини.

4. МЈЕСЕЦ 2025.

ПОСТАВЉАЊЕ НОВЕ КОРЕОГРАФИЈЕ – РАДНИ ВИКЕНД

Мјесто одржавања: Бања Ковиљача

Датум одржавања: 4. мјесец 2025.

У редовном годишњем плану и програму рада Ансамбла народних игара СКД „Просвјета“ Вуковар предвиђено је постављање нове кореографије Игре са Косова.

ПРОГРАМ ФОЛКЛОРА У КРАЊУ

Мјесто одржавања: Крањ, Словенија

Датум одржавања: 4. мјесец 2025.

На позив КУД-а „Брдо“ Крањ, чланови АНИ Вуковар учествоваће у заједничком порграму са КУД-ом „Брдо“ Крањ.

5. МЈЕСЕЦ 2025.

28. ДАНИ КУЛТУРЕ СРБА ИСБИЗС

Мјесто одржавања: Вуковар, Бели Манастир

Датум одржавања: 5. мјесец 2025.

На традиционалној манифестацији у организацији СКД „Просвјета“ Координациони одбор за ИСБИЗС чланови АНИ Вуковар представиће се током манифестације, како приликом отварања, тако и у програму Свечаног затварања манифестације.

СУСРЕТИ СРПСКИХ ДРУШТАВА РЕГИОНА ПОВОДОМ ДАНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Мјесто одржавања: Крагујевац

Датум одржавања: 5. мјесец 2025.

На позив удружења „Никола Тесла“ чланови АНИ Вуковар насупиће у програму поводом Дана града Крагујевца

МЕЂУНАРОДНА СМОТРА ФОЛКЛОРА БОРОВО

Мјесто одржавања: Борово

Датум одржавања: 6. мјесец 2025.

На позив КУД-а „Бранислав Нушић“ из Борова и Општине Борово, чланови АНИ Вуковар учествоваће на Међународној смотри фолклора Борово 2025.

7. МЈЕСЕЦ 2025.

ФЕСТИВАЛ СРПСКОГ ФОЛКЛОРА У БАЊА ЛУЦИ

Мјесто одржавања: Бања Лука

Датум одржавања: 7. мјесец 2025.

У организацији АНИП-а „Веселин Маслеша“ из Бања Луке одржава се Фестивал српског фолклора у којем ће се чланови АНИ Вуковар представити пригодним програмом.

ФЕСТИВАЛ СРПСКОГ ФОЛКЛОРА У ГРАДИШЦИ

Мјесто одржавања: Градишка, БиХ

Датум одржавања: 7. мјесец 2025.

МЕЂУНАРОДНА СМОТРА ФОЛКЛОРА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

Мјесто одржавања: Дарда

Датум одржавања: 7. мјесец 2025.

На позив СКД „Просвјета“ пододбор Дарда и Општина Дарда, чланови АНИ Вуковар учествоваће у Међународној смотри националних мањина те представљати српску националну заједницу.

8. МЈЕСЕЦ 2025.

СМОТРА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА РХ

Мјесто одржавања: Липовљани

Датум одржавања: 8. мјесец 2025.

На позив Општине Липовљани и организационог одбора „Липовљанских сусрета“, чланови АНИ Вуковар представиће српску заједницу Републике Хрватске на Смотри националних мањина.

9. МЈЕСЕЦ 2025.

ЗАВИЧАЈНИ ДАНИ – обиљежавање дана расејаних лица

Мјесто одржавања: Нови Сад - Суботица

Датум одржавања: 9. мјесец 2025.

У организацији Града Новог Сада и Суботице, чланови АНИ Вуковар учествоваће у програму обиљежавања Дана избеглих и расејаних лица која се одржава испред Скупштине града Новог Сада и централном тргу у Суботици.

10. СЕМИНАР ШКОЛЕ ФОЛКЛОРА

Мјесто одржавања: Вуковар

Датум одржавања: 9. мјесец 2025.

У организацији Заједничког већа општина Вуковар, АНИ Вуковар је традиционално домаћин дводневне школе фолклора. Чланови АНИ Вуковар асистираће водитељу школе фолклора у презентирању игара из предвиђене области.

10. МЈЕСЕЦ 2025.

РЕГИОНАЛНИ СУСРЕТИ СРПСКОГ ФОЛКЛОРА СРБА У РЕГИОНУ

Мјесто одржавања: Вуковар

Датум одржавања: 10. мјесец 2025.

На позив КУД-а „Слога“ Вуковар, а под покровитељством Министарства спољних послова Управа за сарадњу с дијаспором и Србима у региону, чланови АНИ Вуковар заузеће своје место и у овогодишњим Регионалним сусретима српског фолклора Срба у региону.

КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКИ ПРОГРАМ У ТОПОЛИ

Мјесто одржавања: Топола

Датум одржавања: 10. мјесец 2025.

На позив КУД-а „Опленац“ Топола, чланови АНИ Вуковар учествоваће на културно-уметничком порграму у Тополи.

МУЗИЧКА РАДИОНИЦА СВИРАЊА ТРАДИЦИОНАЛНИХ ИНСТРУМЕНАТА

Мјесто одржавања: Вуковар, Осијек, Бели Манастир

Датум одржавања: 10. мјесец 2025.

Водитељ народног оркестра АНИ Вуковар проф. Зоран Богдановић организираће музичку радионицу учења и свирања традиционалних инструмената у којој би се едуковали, како садашњи, тако и будући потенцијални чланови оркестра. Смисао радионице је проширити могућност учења свирања традиционалних инструмената који нису заступљени у редовном наставном плану музичких школа.

11. МЈЕСЕЦ 2025.

СМОТРА СРПСКОГ ФОЛКЛОРА СЛАВОНИЈЕ И БАРАЊЕ ЗВО

Мјесто одржавања: Вуковар

Датум одржавања: 11. мјесец 2025.

У организацији и на позив Заједничког већа општина Вуковар, чланови АНИ Вуковар учествоваће у ревијалном делу Смотре српског фолклора Славоније и Барање.

10. СМОТРА ФОЛКЛОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ И СРБА У РЕГИОНУ „САВА МРКАЉ“

Мјесто одржавања: Нови Сад

Датум одржавања: 11. мјесец 2025.

На позив удружења Срба „Сава Мркаљ“ из Новог Сада, чланови АНИ Вуковар учествоваће у 10 Смотри фолклора Републике Српске и Срба у региону. Програм се одржава у великој Сали Српског народног позоришта у Новом Саду.

У ЈЕСЕН СИ БАРАЊО ЛИПА

Мјесто одржавања: Бели Манастир

Датум одржавања: 11. мјесец 2025.

На позив ХКУД-а Бели Манастир, чланови АНИ Вуковар учествоваће у програму који окупља репродуктивне ансамбле Славоније и Барање. Чланови АНИ Вуковар представници су српске заједнице на овом програму.

12. МЈЕСЕЦ 2025.

МОСТОВИ ПРИЈАТЕЉСТВА

Мјесто одржавања: Вуковар

Датум одржавања: 12. мјесец 2025.

У организацији и на позив КУД-а „Слога“ Вуковар, чланови АНИ Вуковар учествоваће на традиционалној манифестацији "Мостови пријатељства" која се одржава у Вуковару.

СУСРЕТИ СРПСКИХ ДРУШТАВА РЕГИОНА

Мјесто одржавања: Нови Град, БиХ

Датум одржавања: 12. мјесец 2025.

У организацији КУД-а Уна“ Нови Град, чланови АНИ Вуковар учествоваће у програму сусрета српских друштава региона.

План саставио:

Дејан Куруцић
Директор АНИ-а

2. Бијела пчела, часопис за дјецу

Часопис "Бијела пчела" служи као образовни и културни алат за дјецу, посвећен очувању и промоцији српске културне баштине у Хрватској. Сврха часописа је повезивање заједнице кроз образовање и креативне активности с нагласком на очување идентитета и баштине. Часопис тежи потицању дјечје знатижеље, развијању критичког мишљења те пружању информација кроз разноврсне и прилагођене садржаје.

Часопис је намијењен дјеци узраста од 6 до 10, односно 12 година, с разноликим интересима из подручја умјетности, повијести, географије, екологије, језика и културе. "Бијела пчела" настоји задовољити различите разине читатељске писмености те учинити садржај приступачним и привлачним свим читатељима.

Структура и садржај часописа

Опсег: 46–52 странице по броју, уз могућност повећања за посебна издања или прилоге.

Рубрике и теме:

- Земљопис (Пут путојем, Мали глобус, Разгледница)

- Рубрика ће садржавати илустриране карте, занимљивости о земљама и регијама те путописне приче прилагођене дјечјој доби.

- Повијест (Знаменити Срби)

- Фокус ће бити на повезивању повијести с актуалним темама и занимљивостима.

- Религијске занимљивости (бивши "И би свјетлост")

- Ова рубрика ће обрађивати теме из различитих религија, представљајући их на начин који је прилагођен дјеци, наглашавајући универзалне вриједности и обичаје.

- Знај латиницу, учим ћирилицу

- Садржават ће интерактивне задатке и игре за учење писама кроз стрипове и илустрације.

- Српска књижевност (по новоме укључени и сувремене аутори)

- Рубрика ће укључивати дјела сувремених аутора и пјесника, с нагласком на релевантне и инспиративне теме за дјецу.

- Ликовна култура

- Рубрика ће промовирати ликовне радионице, дјечје радове и упознавати читатеље с умјетницима.

- Екологија (нова рубрика "Чиста крила")

- Садржават ће едукативне приче о заштити околиша, практичне савјете и стрипове.

- Технологија (укључити више критички приступ)

- Тема технологије бит ће обрађена на начин који потиче промишљање о њеном утјецају на свакодневни живот.

- Репортаже (Представљамо)
 - Рубрика ће укључивати интервјуе, чланке и репортаже о занимљивим догађајима и особама.
- Велики одмор (модернизиране крижаљке, ребуси, мозгалице)
 - Осмишљени како би потакнули дјечју машту и логичко размишљање.
- Веб занимације (сувremеније, 1–2 странице)
 - Странице ће бити посвећене онлине алатима, играма и препорукама за сигурно кориштење интернета.

Подлистак Пчелица:

- Учење ћирилице кроз стрипове и енигматске задатке, уз илустрације.
- Представљање знаменитих српских књижевника и прилоге за учење писма.

Додатни садржаји:

- Прилози о српским сликарима, занственицима, глумцима и спорташима.
- Рубрике с ученичким цртежима и литерарним радовима
- Сувремени аутори у књижевним рубрикама.

Теме за сваки број

Сваки број има ширу тему која није ограничавајућа, попут: „Природа“, „Свемир“, „Пријатељство“, „Умјетност“, „Повијест“, „Технологија“. Ове теме пружају оквир за креативну обраду садржаја и олакшавају сурадницима у одабиру тема и мотива за своје, било визуалне или текстуалне садржаје.

Организација рада

Рокови за сваки број:

1. Рок за доставу прилога: до 15. дана у мјесецу.
2. Прелом текста и компјутерска припрема: до 20. дана.
3. Лектура и коректура: до 25. дана.
4. Излазак из тиска: до краја мјесеца.
5. Дистрибуција: почетком наредног мјесеца.

Технолошка модернизација:

Увођење Google Workspace, службених домена и е-маил адреса.

- Дигитализација - прво доступност часописа у дигиталном издању, а затим и онлине платформа
- Набава климе, новог лаптопа, монитора и принтера/копирке, чиме ће се олакшати рад тима и повећати ефикасност.

Дистрибуција и промоција

- Дистрибуција по цијелој Хрватској, укључујући мања мјеста и школе.
- Планирање преласка на онлине доступност путем службене странице, с додатним дигиталним садржајима.
- Промотивне активности на друштвеним мрежама и у локалним заједницама, укључујући интерактивне активности за дјецу - једном у два мјесеца (за почетак) у другој школи/локалној заједници организираће се радионице и сл. програми

Додатне активности

- Организација радионица, излета, филмских пројекција и гостовања представа једном у два мјесеца у различитим дијеловима Хрватске.
- Сурадња с професорима, школама и локалним културним институцијама ради обogaћивања садржаја.
- Укључивање читатеља путем писама, креативних радова и натјечаја.
- Развијање књижевне рубрике кроз укључивање дјечјих писаца и приказивање савремених дјела прилагођених узрасту.

Визуалне промјене

- Редизајн логотипа: двојезични изглед уз модернији визуални идентитет.
- Објаснити значење и контекстуализирати назив "Бијела пчела", кроз посебан чланак у уводнику једног од бројева.
- Ажурирати импресум
- Стрипови: увести нове и поновно користити неке старије радове, уз прилагодбу узрасту и темама.

Праћење и евалуација

- Редовити састанци уредништва ради процјене квалитете и правовремености израде.
- Прикупљање повратних информација од читатеља и укључивање њихових приједлога.
- Праћење одазива на додатне активности и промоцију.
- Евалуација визуалних и садржајних промјена те прилагодба будућих бројева темељем повратних информација.

Закључак

План рада за 2025. поставља јасан оквир за израду и дистрибуцију часописа "Бијела пчела", уз нагласак на квалитети садржаја, правовременој реализацији и додатним активностима које ће чинити овај пројект још бољим у промовирању културне баштине. Модернизација технолошких и визуалних елемената доприноси прилагодби новим генерацијама читатеља, док додатне активности осигуравају ширу укљученост заједнице и повећање досега часописа. Кроз неколико мјесеци часопис би требао добити модернији изглед, али и садржај те привући више дјече.

План саставила:

Катарина Бошњак
Извршна уредница часописа

3. Центар за образовање "Сава Мркаљ"

Центар за образовање „Сава Мркаљ“ током 2025. године наставља с радом у оквиру својих могућности и стручних референци у следећим областима:

ЛЕТЊА ШКОЛА СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КУЛТУРЕ "САВА МРКАЉ"

Одржати Летњу школу српског језика и културе "Сава Мркаљ" у јулу месецу 2025. године. Планирамо наставити добру сарадњу са Црвеним крстом Пакрац и одмаралиштем Цврчак на Виру који нам сваке године понуде одговарајуће термине. Након вишегодишњих Летњих школа одржаних у Пероју и на Пашману, ово одмаралиште на Виру својом квалитетом и услугом се показало као идеално решење за одржавање оваквих пројеката, пре свега у потпуности сигурним за боравак ученика основношколског и средњошколског узраста. Након успешно проведене све три групе ученика у 2024. години, за Летњу школу српског језика и културе "Сава Мркаљ" за 2025. годину настављамо с добром праксом две основношколске и једне средњошколске групе ученика, укупно до 180 ученика који ће боравити и похађати програм током 7 дана боравка на Виру.

ДОПИСНА НАСТАВА СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КУЛТУРЕ

У школској 2025/26. години наставити с радом дописну наставу српског језика и културе те пронаћи путем додатних пројеката средства за осавремењавање овог добро замишљеног пројекта. Могућности и идеје су разне, од одржавања састанака и рада на терену са ученицима и родитељима, па све до организације и долазака ученика у Загреб, размене ученика и слично. Потребно је организовати сусрет и једнодневни излет свих ученика дописне наставе у Загребу или на Виру у склопу Лјетне школе.

ТРОДНЕВНИ СЕМИНАР УЧИТЕЉА МОДЕЛА Ц

Након успешног тродневног семинара одржаног 2019. године за учитеље модела Ц одржаног у Вуковару од 22.11. до 24.11., дводневног семинара одржаног у Загребу 15. и 16. октобра 2021. године, тродневног семинара одржаног од 31.8. до 2.9.2022. у Врховинама, тродневног семинара у Вуковару и Београду одржаног 27. до 29. октобра 2023. године те тродневног семинара у Осијеку и Београду од 25.10. до 27.10.2024. настављамо с планом додатних усавршавања учитеља модела Ц у Београду. За 2025. годину планиран је тродневни стручни скуп који би био везан уз Сајам књига у Београду који се традиционално одржава сваке године крајем октобра.

ВЕЛИКАНИ МОГ КРАЈА

На самом почетку наставне године 2025/26. планирамо расписати конкурс за други део трогодишњег пројекта који је у 2024. години и службено одобрен и потврђен од стране Министарства знаности, образовања и младих. Програм Великани мог краја намењен је ученицима који похађају наставу српског језика и културе по моделу Ц. Овај посебан програм везан је за истраживање, обраду и презентацију знаменитих личности, места, догађаја, традиције и обичаја у крајевима из којих ученици долазе а који су везани и значајни за српску националну мањину. Ученици из модела Ц имат ће задатак у другој години пројекта писмено се изразити и кроз литерарни рад презентовати места, обичаје, знамените личности свог краја везане уз српску националну мањину.

ИЗРАДА ДИДАКТИЧКОГ МАТЕРИЈАЛА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КУЛТУРУ

Након анализе уџбеника Српског језика и културе од 1. до 8. разреда саставит ћемо попис слика/илустрација знаменитих Срба и значајних места који се спомињу у уџбеницима. Према попису приступит ћемо изради додатног дидактичког материјала које ће бити прикладно за употребу у настави Српског језика и културе у уводним деловима часа.

БРОШУРА – МОГУЋНОСТИ ОБРАЗОВАЊА НА ЈЕЗИКУ И ПИСМУ СРПСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

2019. године издали смо брошуру Могућности образовања на језику и писму српске националне мањине у тиражу од 1000 примерака. Брошуру смо доставили свим Пододборима и учитељима на терену. У 2024. години јавила се потреба за додатним тиском јер још увек постоји потреба за овим материјалом на терену без обзора што смо исту брошуру понудили и у дигиталном облику. У 2025. години планирамо поновити тираж од 1000 примерака брошуре Могућности образовања на језику и писму српске националне мањине.

ПРАЋЕЊЕ МОДЕЛА Ц

Послови праћења модела Ц и помоћи родитељима, учитељима и директорима приликом покретања модела Ц од самог покретања оваквог облика наставе на себе је преузела СКД "Просвјета". У 2025. години настављамо с комуникацијом с учитељима модела Ц на терену те у складу с њиховим потребама и размишљањима осмишљаваћемо нове посебне програме за које они сматрају да су потребни у рад с ученицима као мотивација и додатна активност. Унатраг неколико година кроз ову активноост и разговор с учитељима дошло се и до осмишљавања програма Цртам, пишем, стварам, многобројних стручних усавршавања те повезивања школа које проводе модел Ц међусобно.

СТВАРАЊЕ БАЗЕ ПОДАТАКА НЕЗАПОСЛЕНИХ УЧИТЕЉА

Циљ нам је током 2025. године наставити попуњавати базу података стручно оспособљених педагошких радника који се у потпуности служе српским језиком и писмом како не би дошли у ситуацију да у појединим основним школама немамо стручног наставничког кадра приликом покретања једног од модела образовања на српском језику и писму.

САРАДЊА И КОМУНИКАЦИЈА С НАДЛЕЖНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

Наставити сарадњу са Министарством знаности, образовања и младих, Управом за националне мањине и Агенцијом за одгој и образовање у виду одржавања низа састанака с надлежним особама везано за питање и проблеме образовања српске националне мањине у Републици Хрватској. Наставити сарадњу и комуникацију с институцијама као што је Српско народно веће, Заједничко веће општина Вуковар, Канцеларија правобранитељице за децу.

УЧЕСТВОВАЊЕ У ЈАВНИМ САВЕТОВАЊИМА (Е-САВЕТОВАЊА)

Учествовање у јавним саветовањима везаним за васпитно и образовно подручје српске националне мањине у Републици Хрватској.

КОНКУРСИ

У 2025. години Центар за образовање „Сава Мркаљ“ у Републици Хрватској и Републици Србији аплицираће на све конкурсе везане за васпитно и образовно подручје, те тако финансијску подршку очекујемо од стране Министарства знаности, образовања и младих Републике Хрватске, Града Загреба, Министарства спољних послова, односно Управе за сарадњу са дијаспором и Србима у региону, Министарства културе и информисања Републике Србије и Секретаријата за културу и информисање Аутономне покрајине Војводине.

План саставила:

Маја Матић
Водитељица Центра за образовање

4. План рада извршног секретара за образовање

Извршни секретар за образовање ће у 2025. години континуирано вршити припреме за отпочињање и/или наставак наставе Српског језика и културе у основним и средњим школама (Ријека, Пожега, Гарешница, Славонски Брод, Грубишно Поље, Бјеловар, Вировитица, Карловац и друга мјеста).

Континуирано ће наставити с подржавањем одржавања наставе Српског језика и културе у постојећим школама с тенденцијом ка повећању броја полазника у основним и средњим школама, појачани ангажман ће бити у урбаним срединама а посебно у Граду Загребу, проналажење и осигуравање потребних учитеља и наставника за наставу Српског језика и културе. У плану су посјете основним и средњим школама и састанци с равнатељима те оснивачима школа око отпочињања учења СЈК, континуирана анимација родитеља ученика, чланова пододбора Просвјете и Вијећа и представника српске националне мањине на терену путем мајл порука, веб информација на веб страници Друштва, плаката, ТВ емисије Призма, Новости и на културним догађањима.

СКД "Просвјета"
план рада за 2025.

Наставити ће се одржавање заједничких мјесечних састанака на тему одгоја и образовања: СКД "Просвјета", Српско народно вијеће, Просвјета д.о.о., Министарство знаности, образовања и младих, Агенција за одгој и образовање те проширити сарадњу с Привредником и Српским демократским форумом. Активно судјеловање у стручним скуповима у организацији Агенције за одгој и образовање и СКД "Просвјета", пружање помоћи основним школама у осигуравању уџбеника за СЈК (модел Ц) те за наставни предмет Православна вјеронаука, помоћ у организацији излета и екскурзија за ученике који уче СЈК, праћење кретања и анализа броја ученика у основним и средњим школама за модел Ц на почетку и током школске године, судјеловање у раду стручних скупова за учитеље који изводе наставу на језицима националних мањина на државној разини.

Припремање, пријава пројеката и извјештаја везано уз образовање према Министарству знаности, образовања и младих РХ те Министарству културе Р. Србије (посебни програми, зимска школа, радионице) израда дописа за школе и осниваче основних и средњих школа, за ВСНМ и пододборе СКД "Просвјета", помоћ у припреми културних манифестација у организацији Друштва, посебно манифестације "Дани културе Срба...", организацији трибина, округлих столова, савјетовања и стручних скупова, одржавање радно конзултативних (појединачних) састанака с учитељима српског језика и културе и вјероучитељима на тему даљње анимације и могућности повећања броја ученика који би похађали Српски језик и културу, континуирано праћење јавних савјетовања везано уз образовање, посјете основним школама у Загребу и другим мјестима ради анимација за учење СЈК, посјета сајмовима књига (Београд и Загреб), осигуравање помоћних материјала за ученике и учитеље, припрема за одобравање помоћних материјала од стране АЗОО, судјеловање у емисији "Призма" на тему анимације и учења Српског језика и културе, припреме за одржавање регионалне љетне школе мањинских права те присуствовање обиљежавању значајних догађања за српску заједницу

Заједничке посјете с предсједником и генералним секретаром пододборима СКД "Просвјета", школама и другим установама везано уз образовање, израда приједлога Оперативног плана СКД "Просвјета" за будуће раздобље везано уз образовање, обављање и других послова по налогу Предсједништва Друштва и Генералног секретара.

План саставио:
Мирко Марковић, проф.
Извршни секретар за образовање

5. Централна библиотека Срба

План рада Централне библиотеке СКД „Просвјета – Средишње књижнице Срба у Републици Хрватској за 2025. јест следећи:

1. УПРАВЉАЊЕ И ВОЂЕЊЕ КЊИЖНИЦЕ

- координирање и стручно надзирање рада у књижници,
- извјештавање о раду и планирање рада књижнице,
- прикупљање статистичких података о пословању књижнице,
- представљање књижнице и промоција рада.

2. ПОСЛОВИ И УСЛУГЕ КЊИЖНИЦЕ

2.1. Управљање књижничним збиркама

- праћење књижне продукције (*прегледавање мрежних страница накладника, посјеђивање сајмова књига, прегледавање рецензија публикација, прегледавање каталога других књижница*),
- израда десидерата према исказаним потребама
- набава грађе путем купње (*Београдски сајам књига, београдске књижаре, Интерлибер, загребачке књижаре, антикваријати*), дарова (*Библиотека Матице српске, Народна библиотека Србије, појединци*) и размјене,
- заштита грађе фолијама, увезом, рестаурацијом
- праћење хигијенских увјета у просторима књижнице,
- provedба излучивања, ревизије и отписа књижничне грађе.

2.2. Обрада књижничне грађе

- каталогизација, класификација, сигнирање, инвентаризација – електронски каталог МЕТЕЛ, и смјештај књижничне грађе на полице

2.3. Циркулација књижничне грађе

- посудба изван и унутар књижнице, резервација и поврат грађе,
- репродукција скенирањем и фотокопирањем грађе,
- међукњижнична посудба.

2.4. Информацијско-рефералне услуге

- израда билтена принова, библиографија, анотација, препорука
- тематска претраживања, савјетовања корисника при избору литературе,
- одржавање мрежних страница књижнице те корисничког рачуна на друштвеној мрежи Фацебоок

2.5. Организација догађања и скупова књижнице и матичне институције

- судјеловање у припреми и припрема различитих информација, промотивних материјала и публикација – *плакати, каталози изложби, Знам латиницу-читам ћирилицу*

СКД "Просвјета"
план рада за 2025.

- организација културних догађања - изложби, трибина, концерата, предавања, представљања нових наслова:

- промоције нових наслова у издању СКД „Просвјета“, али и у издању осталих организација српске заједнице у Републици Хрватској, односно српских издавача из регије

- Разговори о прошлости и садашњости – трибине о историјским и књижевним темама

- обиљежавање годишњица важних за српску културу и историју (Војин Бакић, Владан Десница, Бранко Ћопић, Данило Киш, Стеван Сремац)

- организација 8. Фестивала дјечје илустрације (Брана Цветковић)

- судјеловање у манифестацији Ноћ књиге

- организирање концерата ученика основних музичких школа и ученичког збора СПОГ „Кантакузина Катарина Бранковић“

2.6. Подршка вредновању матичне институције (СКД „Просвјета“)

- судјеловање у изради годишњих и других планова и извјештаја СКД „Просвјета“ у дијелу који се односи на књижнице,

2.7. Подршка накладничкој дјелатности

- судјеловање на изложбама издавачке дјелатности СКД „Просвјета“,
- размјена публикација у издању СКД „Просвјета“,
- промоције нових публикација у издању СКД „Просвјета“

3. ДОМАЋА И МЕЂУНАРОДНА СУРАДЊА

- судјеловање у раду струковних организација, комисија, радним тијелима, уредништвима,
- сурадња са сродним књижницама у земљи и иностранству,

4. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

- похађање течајева, семинара ЦССУ, СРЦЕ-а и сл.,
- судјеловање са или без излагања на скуповима (Друштво библиотекара Србије, Хрватско књижничарско друштво),
- писање стручних и научних радова.
-

5. ОПРЕМАЊЕ ПРОСТОРА

- Набава пијанина и микрофона за потребе одржавања концерата

План саставила:
Сњежана Чича,
ководитељица Библиотеке

6. План рада секретаријата за програмске активности

План рада као извршног секретара за следећу годину је следећи:

1) Организација Светосавске академије 2025.

Дужности везано уз планирање и провођење Светосавске академије које укључују контактирање и резервацију простора одвијања програма, контактирање и комуникација с гостујућим извођачима, осигуравање смјештаја извођача, одабир и судјеловање у изради визуалних идентитета манифестације, израда текстова и материјала за објављивање на друштвеним мрежама и службеној страници СКД „Просвјета“, контакт с домаћином догађаја (Лисински/Музичка академија), слање позива и подјела карата гостима, организација послужења након догађаја, извјештавање након догађаја, израда конференсе, комуникација с медијима

2) Великопосни циклус предавања 2025.

Подршка у provedби циклуса предавања која трају за вријеме ускршњег поста и одвијају се у Великој дворани СКД „Просвјета“

3) Подизање стручних капацитета 2025.

Осмишљавање текста натјечаја и објава натјечаја на друштвеним мрежама и службеној веб страници друштва, прикупљање пријава, помоћ при одабиру полазника програма, помоћ при организацији одржавања програма и контакт с домаћином програма, извјештавање о програму путем друштвених мрежа и веб странице

4) Љетна школа „Сава Мркаљ“ 2025.

Објављивање натјечаја на друштвеним мрежама и службеној веб страници Друштва, заступање и обрада документације, помоћ при одабиру полазника и комуникација с полазницима/родитељима, помоћ у организацији смјештаја и пријевоза, објављивање садржаја на друштвеним мрежама и службеној веб страници, помоћ при обраду и слању извјештаја

5) Регионална школа мањинских права 2025.

Осмишљавање текста натјечаја и објава натјечаја на друштвеним мрежама и службеној веб страници друштва, прикупљање пријава, помоћ при одабиру полазника програма, помоћ при организацији одржавања програма и контакт с домаћином програма, извјештавање о програму путем друштвених мрежа и веб странице

6) Десничини сусрети 2025.

Подршка у provedби одржавања програма „Десничини сусрети“ 2025. године

7) Дани српске културе 2025.

Дужности везано уз планирање и провођење Дана српске културе које укључују контактирање и резервацију простора одвијања програма, контактирање и комуникација с гостујућим извођачима овисно о врсти догађаја (представа, радионица, изложба, предавање, пројекција, концерт), осигуравање смјештаја

извођача, одабир и судјеловање у изради визуалних идентитета манифестације, израда текстова и материјала за објављивање на друштвеним мрежама и службеној страници СКД „Просвјета“, контакт с домаћином догађаја (галерије, казалишта, књижнице и сл.), слање позива и подјела карата гостима, организација послужења након догађаја, извјештавање након догађаја, комуникација с медијима, задаци кључни за спровођење активности на разини Загреба и пододбора те расподјела дужности на разини пододбора

8) Организација изложби кроз 2025. годину

Дужности везано уз планирање и провођење изложби у Српском културном центру кроз 2025. годину, контактирање и комуникација с гостујућим извођачима, осигуравање смјештаја извођача, израда визуалних идентитета догађаја, израда текстова и материјала за објављивање на друштвеним мрежама и службеној страници СКД „Просвјета“, слање позива и подјела карата гостима/резервације мјеста, организација послужења након догађаја, извјештавање након догађаја, комуникација с медијима, задаци кључни за спровођење активности на разини Загреба и пододбора те расподјела дужности на разини пододбора

9) Организација представа кроз 2025. годину

Дужности везано уз планирање и провођење представа кроз 2025. годину, контактирање и резервацију простора одвијања програма, контактирање и комуникација с гостујућим извођачима, осигуравање смјештаја извођача, израда визуалних идентитета манифестације, израда текстова и материјала за објављивање на друштвеним мрежама и службеној страници СКД „Просвјета“, контакт с домаћином догађаја (Керемпук/друга казалишта), слање позива и подјела карата гостима, организација послужења након догађаја, извјештавање након догађаја, комуникација с медијима, задаци кључни за спровођење активности на разини Загреба и пододбора те расподјела дужности на разини пододбора

10) Подршка у ширем смислу у планирању и provedби програма пододбора СКД „Просвјета“ и сурадња у provedби програма у партнерству с другим мањинским или повезаним институцијама

План саставио:

Никола Остојчић

Извршни секретар за програмске активности

7. План рада Регистра културне баштине Срба у Хрватској

Примарни задатак који смо себи поставили за наредну годину јесте коначно уобличавање наше књиге која се садржајно бави умјетничком баштином православних Срба у Далмацији. Ради се о дванаест чланака, у највећем дијелу објављених у Просвјетиним издањима последњих година, неки су изашли и у другим научним часописима, првенствено у издањима Матице српске у Новом Саду, али и неким досад необјављеним. Садржајно чланци се реферирају према материјалним остацима умјетничког стварања православних у Далмацији обухватајући одабране примјерке иконописа грчких и српских сликара, чак и оних најстаријих дјела израђених у 16 и 17 вијеку, архитектури храмова, обради неких особитих иконографских тема, бавили смо се чисто примарном историјском грађом какву представљају натписи из манастира Крке као и инвентарским књигама црквене општине Скрадин. Форма сабраних радова у првом је реду тражила техничко уједначавање чланака по јединственим принципима цитирања кориштене литературе. Вјерујемо да смо један број чланака унаприједили новим чињеницама и утемељенијим закључцима, језички прочистили, углавном проширили библиографију и напосе порадили око ликовне опреме. Налазили смо и одабирали бројне фотографије и факсимиле, поготово што обрада оваквих тема тражи додатну визуелну потврду. Тако дотјеран рукопис захтијеваће израду вишеструких индекса, од географског, именског до иконографског будући је тема свих радова везана за сакралну умјетност. Због свега сматрамо да ће СКД Просвјета уврстити ову књигу у свој издавачки план и изнаћи дио средстава за штампање књиге, посебно стога што је Епархија далматинска један од дионика тог подухвата.

- Крај јануара је рок за предају чланка за Зборник радова, резултанту научног скупа Десничини сусрети 2024. године.
- До априла мјесеца морамо завршити и предати рад који се односи на анализи иконе Успења Богородице из Кистања, посебно ктиторског портрета на њој, јер смо ту тему имали као излагање на научном скупу *Медитерански пејсажи, идентитет и живот народа Далмације*, одржаног у Шибенику првих дана октобра ове године.
- За Просвјетина периодична издања ћемо свакако, темпом како прилике буду налагале, приложити радове на актуелне друштвене теме.
- Стални теренски рад и присутност међу углавном ризничким материјалом, оном из манастира Крке као и осталих црквених општина широм Далмације, омогућује нам увид у стање очуваности и тиме сталну бригу за њихов даљњи опстанак. Под руке нам константно долазе бројни сакрални предмети о којима исказујемо стручно мишљење, независно од тога да ли се ради о потреби конзервације или просте анализе артефаката.
-

План саставио:
Бранко Чоловић
Водитељ регистра